

Økonomistyring
Saksbehandler
Marit Ragnhild Øien

Notat

Vår dato
29.10.2025

Vår referanse
25/39606-4

Til ordfører

Fra kommunedirektør

Tilleggsnotat til kommunedirektørens forslag til Økonomi og handlingsplan 2026-2029

Kommunedirektøren fremmer følgende vedtakspunkter i tillegg til allerede foreslått innstilling til saken:

- 1) Økonomi og handlingsplan 2026-2029, inkludert årsbudsjett og økonomiplan, vedtas i samsvar med forskriftsmessige oversikter i kommunedirektørens forslag til Økonomi- og handlingsplan 2026-2029, med de endringer som følger av dette notatet.

- 2) Endringer i kommunedirektørens forslag:

Tall i tusen kroner	2026	2027	2028	2029
Skatt	-3 201 248	- 3 223 196	- 3 245 534	- 3 267 998
Rammetilskudd	-1 991 475	- 2 029 920	- 2 055 477	- 2 082 744
Sum frie inntekter	-5 192 723	- 5 253 116	- 5 301 011	- 5 350 742
Sum endring frie inntekter etter prognosemodell	- 21 935	- 45 728	- 45 131	- 72 242
Økt tilskudd Krise- og incestsenter	1 400	1 400	1 400	1 400
Redusert helårseffekt bemanning SFO	- 3 869	- 3 869	- 3 869	- 3 869
Reduksjon omstillingsbehov			20 000	22 000
Økning avsetning lønnsoppgjør inkl buffer	10 000	15 000	15 000	15 000
Oppgård bru - økte finanskostnader		1 650	1 650	1 650
Oppussing av helsestasjon K23 - leiekostnad	- 1 500	- 1 500	- 1 500	- 1 500
Økning netto driftsresultat	- 15 904	- 33 047	- 12 450	- 37 561
Oppussing av helsestasjon K23 - overføring til investering	3 800			

Nytt netto driftsresultat	2026	2027	2028	2029
Netto driftsresultat i %	0,4 %	1,3 %	1,7 %	2,0 %
Netto driftsresultat i tusen kroner	- 28 761	- 87 023	- 115 375	- 141 043

- a) Frie inntekter (skatt og rammetilskudd) og netto driftsresultat endres som tabellen viser.
- b) Tilskudd til Krise og incestsenter økes med 1,4 mill. kroner i tråd med representantskapets budsjettforslag.
- c) Bevilgning til bemanning SFO i 2026 økes med 5 mill. kroner utover tildelt beløp for 2025. Vedtatt økning i 2026 på 8,9 mill. kroner reduseres dermed med 3,9 mill. kroner.

- d) For å få netto driftsresultat i tråd med handlingsregelen om lag 2 prosent i slutten av perioden, kan omstillingsbehovet utover tiltak fra Bærekraftig økonomi reduseres i 2028 og 2029.
- e) Avsetning til lønnsoppgjør inkludert buffer økes med 10 mill. kroner i 2026, og med helårsvirkning på 15 mill. kroner utover i perioden.
- f) Oppegård bru – økt lånebehov på 20 mill. kroner gir økte finanskostnader med 1,6 mill. kroner fra 2027.
- g) Det overføres 3,8 mill. kroner fra disposisjonsfond til investeringsbudsjettet i 2026 til finansiering av oppussing helsestasjon i K23. Dette beløpet påvirker ikke netto driftsresultat. Samtidig reduseres tiltaket om økte driftskonsekvenser av opprettelse av Nordre Follo Eiendomsutvikling AS med 1,5 mill. kroner.
- h) Dersom budsjettforhandlingene på Stortinget gir endringer for kommunen av et visst omfang, vil kommunedirektøren komme tilbake til dette enten i et nytt tilleggsnotat i forkant av kommunestyrets behandling av ØHP i desember 2025, eller til første KST-møte i 2026.

Saksfremstilling:

Økning frie inntekter:

Frie inntekter i kommunedirektørens forslag er budsjettert som de fremkommer i statsbudsjettet, med et grovt anslag på effekt av egne befolkningsprognoser.

Vi har nå mottatt KS sin prognosemodell som gir et mer nøyaktig anslag på frie inntekter, og fordeling mellom skatt og rammetilskudd. Dette gir en økning i frie inntekter utover det som ligger i kommunedirektørens forslag på om lag 22 mill. kroner i 2026, 45 mill. kroner i 2027 og 72 mill. kroner i 2029.

I kommunedirektørens budsjettforslag er netto driftsresultat i tråd med vedtak i kst-sak 33/25, noe som er under handlingsregelen på 2 prosent. Det er i planperioden lagt til grunn omstillingstiltak på om lag 265 mill. kroner.

Opprinnelig forslag	2026	2027	2028	2029
Netto driftsresultat i %	0,2 %	0,8 %	1,5 %	1,5 %
Netto driftsresultat i tusen kroner	- 12 857	- 53 976	- 102 925	- 103 482

Økningen i frie inntekter som prognosemodellen gir, foreslår kommunedirektøren benyttes dels til å ivareta vedtakspunktene 2 b-g i tabellen på side 1, og dels til en økning av netto driftsresultat for å få dette i tråd med handlingsregelen i 2029. De økte inntektene betyr også at omstillingsbehovet utover tiltakene fra Bærekraftig økonomi, kan reduseres i 2028 og 2029. Totalt omstillingsbehov i perioden er etter dette 244 mill. kroner.

Samlet vil endringene som foreslås i punkt 2 gi et økt netto driftsresultat på nivå med handlingsregelen i 2029.

	2026	2027	2028	2029
Netto driftsresultat i %	0,4 %	1,3 %	1,7 %	2,0 %
Netto driftsresultat i tusen kroner	- 28 761	- 87 023	- 115 375	- 141 043

Tilskudd til Krise og incestsenteret

Representantskapets budsjettforslag innebærer et tilskudd fra Nordre Follo på om lag 9,8 mill. kroner. Dette gir en økning i kommunenes tilskudd på 20 prosent, og utgjør for Nordre Follo om lag 1,4 mill. kroner mer enn det kommunedirektøren har lagt inn i sitt budsjettforslag. I kommunedirektørens forslag til ØHP 2026-2029 ligger en økning i tilskuddet på om lag 1,1 mill. kroner, der 0,8 mill. kroner er knyttet til at representantskapet også for 2025 økte budsjettet mer enn deflator. Dette ble justert i 1. tertialrapport 2025, men må legges inn på nytt i ØHP 2026-2029 for å få varig effekt.

Det er utfordrende med en så stor kostnadsvekst utover deflator. Kostnadsøkningen er forklart med økt bemanning knyttet til sikkerhet. Årsberetning for 2024 viser at senteret hadde et disposisjonsfond på 2,2 mill. kroner per 31.12.2024 – og det utgjorde om lag 8 prosent av driftsinntektene.

Økt bemanning SFO i ØHP 2025-2028

I endelig statsbudsjett for 2025 fikk kommunen 6,3 mill. kroner til økt bemanning i SFO, med virkning fra 1.8.2025. I ØHP 2025-2028 la vi inn helårsvirkning av dette fra 2026, det vil si en økning på 8,9 mill. kroner til 15,2 mill. kroner.

Etter gjennomgang av prognosemodellen fra KS etter statsbudsjettet, viser det seg at kommunene ikke får kompensert for helårsvirkning av dette. Kommunene har bare fått økt beløpet for 2025 med deflator. Etter en vurdering av de økonomiske utfordringene i Oppvekst og læring anbefaler kommunedirektøren at området beholder 5 mill. kroner av økningen til SFO i 2026. Det betyr at 3,9 mill. kroner trekkes inn.

Avsetning til lønnsoppgjør inkludert buffer:

Kommunedirektøren har i sitt budsjettforslag redusert avsetning til lønnsoppgjør inkludert buffer mer enn ønskelig, for å oppnå netto driftsresultat i tråd med kst-sak 33/25. Avsetningen ble redusert med 20 mill. kroner i 2026 og 15 mill. kroner utover i perioden. Med økte frie inntekter anbefaler kommunedirektøren at avsetningen økes med 10 mill. kroner i 2026, og 15 mill. kroner utover i perioden.

Oppegård bru (investeringsbudsjettet med konsekvenser for finansutgiftene på driftsbudsjettet):

Sak om revidert budsjett til Oppegård bru skal behandles i kommunestyret 10.12.2025, og tiltaket i dette tilleggsnotatet forutsetter kommunestyrets vedtak.

Rehabilitering av Oppegård bru foreslås med et totalt bruttobudsjett i ØHP 2026-2029 på om lag 64,3 mill. kroner, inkl. budsjett 2025 og påløpte kostnader tidligere år. Til behandlingen i kommunestyret 10.12.2025 foreslås en oppjustert total prosjektkostnad (P85) på 87,7 mill. kroner brutto.

Kommunens finansieringsbehov, hensyntatt estimerte inntekter, viser totalt 36,9 mill. kroner.

Økningen i forhold til vedtatt budsjett gir et økt lånebehov på om lag 20 mill. kroner.

Dette gir en isolert årlig økning på driftsregnskapet i form av økte finansutgifter fra og med 2027 med 0,8 mill. kroner i avdrag og 0,85 mill. kroner i renter, som endrer finansutgiftene i kommunedirektørens forslag til ØHP 2026-2029 tilsvarende.

Husleie til NFK AS (driftsbudsjettet) /Oppussing av helsestasjonens lokaler i K23 (investeringsbudsjettet):

Opprinnelig var det Nordre Follo Eiendomsutvikling AS (NFE) som skulle finansiere oppussing av lokalene i Kolbotnveien 23, helsestasjon (K23). Nå foreslås det at dette skal utføres av kommunen, og arbeidene forventes ferdigstilt i 2026. Dette skyldes at det vil være rimeligere for kommunen å utføre denne oppussingen selv, samt at det er kommunen som både prosjekterer og gjennomfører dette på oppdrag fra NFE AS.

I dette tilfellet foreslår kommunedirektøren at prosjektet ikke lånefinansieres, men at vi finansierer det ved bruk av midler på investeringsfond og med en liten sum fra disposisjonsfond. Kostnaden beløper seg til brutto 25 mill. kroner, inklusive allerede påløpte kostnader. Av dette har NFE forpliktet seg til å bidra med 8 mill. kroner. Kommunens andel blir da 17 mill. kroner brutto og 13,6 mill. kroner netto. 9,8 mill. kroner foreslås brukt fra investeringsfond. Det resterende beløpet på om lag 3,8 mill. kroner foreslås belastet disposisjonsfond, ved overføring fra drift til investering.

Årsaken til at vi ikke anbefaler å lånefinansiere dette, er at kommunen har inngått en leieavtale som "bare" strekker seg over 10 år, og vi må i så fall ta opp et eget lån kun til dette formålet med løpetid på 10 år.

Det er allerede lagt inn en konsekvensjustering i ØHP 2026-2029, med 1,5 mill. kroner i husleieøkning per år som inngår i tiltaket under Samfunn og teknikk på til sammen 3,357 mill. kroner til økte driftskonsekvenser av opprettelsen av Nordre Follo Eiendomsutvikling AS. Som følge av at kommunen selv finansierer oppussingen av lokalene til helsestasjonen i K23 ut over NFEs tilskudd på 8 mill. kroner, reduseres dette driftstiltaket fra 3,357 mill. kroner til 1,857 mill. kroner årlig i hele planperioden.

Endringer i Framsikt

Beløpsendringene som er beskrevet i foreslåtte vedtakspunkter vil bli innarbeidet i Framsikt, slik at det vil ligge til grunn når partiene jobber med sine budsjettforslag.

I tillegg vil tre mindre forhold bli korrigert i ØHP.

- feil i beskrivelse status i tabell i kapittel 4, side 51 for oppdraget *Se på muligheter for samlokalisering av helsestasjonene*. Riktig beskrivelse er:
 - o Kommunedirektøren har utredet tiltaket. Per i dag finnes ikke egnede lokaler som gir økonomiske gevinster. Lokalisering vil fortløpende kunne vurderes ifm. realisering av nye formålsbygg.
- feil i tabell for aktivitetsnøkkeltall i Helse og mestring. Data for nøkkeltallet *Gjennomsnittlig stønadslengde (måneder) for mottakere med sosialhjelp som hovedinntekt, 25-66 år*, er utgått fra SSB og skal slettes. Tallene som fremkommer for 2022-2024 er feil.
- en tiltakstekst under Område Selvkost mangler.

Fremlagt dokument og WEB-versjon oppdateres ikke før etter kommunestyrets endelige budsjettvedtak i desember.

Informasjon fra statsbudsjettet

Sosialhjelp – økte veiledende satser og barnetrygd skal igjen regnes som inntekt:

Fra 2022 har det vært lovbestemt at barnetrygd ikke skal regnes som inntekt ved utregning av sosialhjelp. Nå foreslår Regjeringen å øke veiledende satser til sosialhjelp – særlig for barn. Som følge av dette skal barnetrygden igjen regnes som inntekt ved beregning av sosialhjelp.

I sum antar departementet at disse omleggingene gir om lag uendrede kostnader for kommunene. Kommunedirektøren legger dette til grunn, og NAV vil iverksette begge endringene fra 2026.

Pensjon private barnehager, og ulike tilskuddsordninger samordnes:

Ny forskrift om tilskudd til private barnehager har vært på høring i perioden juni-september 2025, etter vedtatte endringer i barnehageloven i juni. Nye regler skal i all hovedsak tre i kraft fra 1.8.2026.

I statsbudsjettet er det foreslått 10 mill. kroner i økt rammetilskudd til kommunene for å finansiere forslaget om særregel for tilskudd til pensjon til barnehager med historiske forpliktinger basert på avtaler om offentlig tjenstepensjon. Barnehager som skal omfattes av denne særregelen er angitt i vedlegg til finansieringsforskriften, og denne listen er uttømmende. Ingen barnehager i Nordre Follo er registrert her.

Stortinget vedtok 14.10.25 følgende:

Stortinget ber regjeringen innføre og finansiere en permanent søknadsordning for dekning av reelle pensjonskostnader i private barnehager, i tråd med stortingsflertallets Innst. 510 L (2024-2025). Private barnehager må dokumentere sine utgifter til pensjon i året de søker, inkludert varige kostnader til AFP.

Kommunens plikt til å dekke barnehagens pensjonsutgifter er begrenset oppad til tilsvarende kommunale kostnader. Bruk av kommunale premiefond skal holdes utenfor beregningene av det kommunale taket. Ordningen skal innføres og finansieres med virkning fra 1. januar 2026. De økte kostnadene til kommunene fullfinansieres fra innføringstidspunktet.

Her forskutteres ny ordning for beregning av pensjonstilskudd. Hva dette vil innebære for kommunen ifht dagens kostnader er usikkert. Departementet har i sin vurdering sagt at omleggingen trolig ikke medfører økte kostnader i første omgang, men at de på sikt vil øke siden nye regler stimulerer til bedre pensjonsordninger i private barnehager.

Meld. St. 28 (2024–2025) Tro på framtida – Uansett bakgrunn

Midler fra flere departement samles fra 2026 til en ny tverrsektoriell tilskuddsordning under Barne- og familiedepartementet. Ordningen innebærer en gradvis omlegging fra eksisterende øremerkede tilskudd fra flere sektorer rettet mot barn og unge, til en felles tverrsektoriell tilskuddsordning med flerårig finansiering

(programfinansiering). Ordningen skal se ressurser og behov i sammenheng og på tvers av sektorer til forebyggende tiltak for barn og unge der behovene er størst. Tilskuddsordningen er søkbar for kommuner.

Omleggingen berører blant annet tilskudd til økt barnehagedeltakelse for minoritetsspråklige barn. Dette tilskuddet har kommunedirektøren foreslått skal finansiere videre drift av åpen barnehage, jfr. omstillingstiltak *Åpen barnehage finansieres av tilskuddsmidler*. Om omleggingen gir kommunen lavere tilskudd enn i dag, kan dette få konsekvenser for foreslåtte omstillingstiltak. Dette vil vi eventuelt komme tilbake til i 2026.

Integreringstilskuddet

Regjeringen foreslår verken å øke eller prisjustere integreringstilskuddet for flyktninger neste år. Ifølge KS faller dekningsgraden for integreringstilskuddet – i 2024 anslås det at kommunene i gjennomsnitt fikk dekket 90,9 prosent av sine utgifter.

Overgang til fortløpende innbetaling av forskuddstrekk/avvikling av krav om egen skattetrekkkonto

I 2026 avvikles kravet om at arbeidsgivere skal ha egen sperret skattetrekkkonto. Neste år vil forskuddstrekket forfalle til betaling første hverdag etter lønnsutbetaling i stedet for ordningen frem til og med 2025 med seks terminer for betaling av forskuddstrekk (15.1, 15.3, 15.5, 15.7, 15.9, 15.11).

I overgangsåret 2026 vil kommunene få 13 overføringer siden 6. termin 2025 forfaller til betaling 15.1.2026. Statlige arbeidsgivere har fått et eget forfall for forskuddstrekket slik at det ikke vil inngå i grunnlaget for kommunenes skatteinntekter før i februar 2026.

Omleggingen betyr at Skatteetaten vil kunne fordele skatteinntektene tidligere og mer fortløpende til kommunene, og lovendringen vil medføre en jevnere skatteinngang for kommunesektoren. Det vil imidlertid bety at det for skatteåret 2026 vil gi liten mening i å sammenlikne med skatteinngangen for 2025. Samtidig vil det bli vanskelig å sammenlikne skatteinngangen for januar 2027 med skatteinngangen for 2026 siden den vil inneholde skatt for 6. termin 2025 + januar 2026. Omleggingen medfører at det vil bli utbetalt mindre skatteinntekter i månedene 3-5-7-9 og 11, og mer i de andre månedene.

Siden det i januar blir 13 overføringer av skatteinntekter, så reduseres skattøren i 2026 for å kompensere for den økte skatteinngangen.

Selv om kommunen som arbeidsgiver må innbetale forskuddstrekket tidligere enn før, så antar Skatteetaten av omleggingen likevel vil ha en positiv likviditets- og renteeffekt for kommunesektoren.